

School en Omgeving: breed samenwerkingsverband zorgt voor gevarieerde, verrijkte schooldag

Wat begon met een klein groepje vrijwilligers en gratis gezonde voeding voor alle leerlingen, is met behulp van het School en Omgeving-programma uitgegroeid tot een grootschalig project rondom kansengelijkheid. Naast voeding gaan ook initiatieven als sport en bewegen, voetballen, schaken, koken en theater op de basisscholen van Stichting Kindante in Sittard als een speer.

Hoe laat je kinderen in gelijk tempo 'groeien', ongeacht hun situatie, achtergrond en niveau? Dat was de uitdaging voor Stichting Kindante in 2019 na een fusie van drie basisscholen in Sittard. "Met de betrokken directeuren zijn we toen om tafel gegaan. Het leek ons slim om de fusie aan te grijpen om van dit thema direct samen werk te maken", vertelt Susanne Suijkerbuijk, lerares en programmamanager bij Stichting Kindante. "We sprokelden geld bij elkaar uit verschillende potjes en konden zo alle leerlingen vijf dagen per week groenten en fruit aanbieden en drie keer per week lunch." Wat begon als een initiatief gericht op voeding, is dankzij de subsidieregeling School en Omgeving inmiddels een volwaardige verrijkte schooldag, aangeboden in samenwerking met tal van clubs, maatschappelijke organisaties en vrijwilligers. Voeding is nog steeds een belangrijk thema, maar daar zijn onder andere bewegen, sport en creativiteit bij gekomen. Het zijn bij uitstek elementen die in een regio met relatief veel armoede als Zuid-Limburg voor meer cohesie, verbondenheid, samenwerking en kansen in de wijken kunnen zorgen.

Wereldtijdlessen

Alle kinderen op de scholen van Kindante krijgen drie keer per week een uur 'wereldtijd'. In dat uur, dat geïntegreerd is in de schooldag, gebeurt er iedere keer weer iets anders: samen koken, voetballen, een techniekles, moestuinieren, muziek maken, schaken, theater, iets creatiefs. Stichting Kindante werkt daarvoor samen met maar liefst vijftig professionals die ieder vanuit hun eigen expertise lessen verzorgen. Die expertise is belangrijk, vindt Suijkerbuijk. "Ik kan ook zelf wel naar buiten met de kinderen om op zoek te gaan naar plantjes, maar een herborist kan dat natuurlijk veel beter. En wat betreft de lessen digitale geletterdheid, is het veel prettiger om een beroep op iemand te kunnen doen die de ontwikkelingen rondom AI allemaal bijhoudt. In het algemeen is het leuk om te zien wat voor progressie kinderen al boeken op het gebied van zelfredzaamheid. Je ziet bijvoorbeeld op het schoolplein al dat ze elkaar beter begeleiden wanneer er iemand valt."

Sportclubs cruciaal

Stichting Kindante werkt voor het sport- en beweegaanbod intensief samen met sportclubs in de wijk. Ze hebben een cruciale rol. Suijkerbuijk: "Onder schooltijd komt een vertegenwoordiger van een sportclub, bijvoorbeeld een trainer, naar de school voor een serie lessen of - zoals in het geval van de tafeltennisclub - gaan we er zelf heen op de step. Win-win, want het steppen is dan weer goed voor hun motorische vaardigheid. Bij het aangaan van de samenwerkingen met sportclubs hebben we duidelijke afspraken gemaakt. De clubs geven niet alleen les maar gaan ook een verplichting aan: ze spannen zich in om kinderen voor langere tijd aan de club te binden. We werken in blokken van acht lessen en na die acht lessen kan een club bijvoorbeeld proeflessen op de club zelf aanbieden. We hopen dat de drempel tot die proeflessen lager wordt door het aanbod bij ons op school. Kinderen die vanwege een taalbarrière moeilijk aansluiting vinden op een club, kunnen bijvoorbeeld steun hebben aan een trainer die ze al van

school kennen. Hij of zij kan dit ook aanmoedigen tijdens de wereldtijdlessen: 'Kom vrijdag maar naar de proefles, ik help je wel.' Zo proberen we meer kinderen aan het sporten te krijgen."

Dat geldt dus ook voor kinderen uit gezinnen die de eindjes moeilijk aan elkaar kunnen knopen. Kinderen kunnen met de sportlessen onder schooltijd relatief makkelijk kennismaken met een sport en een club. Mocht vervolgens een lidmaatschap financieel te hoog gegrepen zijn, dan kan het Jeugdfonds Sport en Cultuur helpen. Zo kan het fonds onder andere de contributie en/of het lesgeld voor haar rekening nemen, zodat de kinderen gewoon kunnen sporten. In het verleden nam Kindcentrum Sittard, onderdeel van Stichting Kindante, al eens deel aan een pilot onder de noemer 'Meedoen in Limburg', een gesubsidieerd programma in samenwerking met het Jeugdfonds Sport en Cultuur, in dit geval met name gericht op vluchtelingen. "Dat was een heel goed initiatief", weet Suijkerbuijk. "Wij zouden nog steeds graag zien dat een dergelijke samenwerking structureel van de grond komt."

Gemeenten meekrijgen

Ook op de eigen pleinen zet Stichting Kindante vol in op sport en bewegen, vervolgt Suijkerbuijk. "Op de woensdagmiddagen gaan we tegenwoordig buitenspelen met de kinderen en bij slecht weer hebben we ook een binnenhonk. Twee leerkrachten fungeren dan als buitenspelcoach om de kinderen te begeleiden. Ook hier willen we op den duur weer sportclubs aan verbinden, die dan op de woensdagmiddagen zichtbaar kunnen deelnemen en kinderen warm kunnen maken voor hun club." Gemeenten zijn echter net zo belangrijk als samenwerkingspartner. Stichting Kindante wil hen dan ook zoveel mogelijk meekrijgen. "De ene gemeente is daarin wat bereidwilliger dan de andere, maar ze hebben een belangrijke rol. Als ook gemeenten nadrukkelijk inzetten op sport en bewegen, kunnen we nog meer clubs aan initiatieven verbinden."

Jongerenpanel: een succesfactor

Zoals vaak bij nieuwe projecten zijn evaluatie en doorontwikkeling onmisbaar. Daarbij is veel ruimte voor de mening van de leerlingen zelf. In een jongerenpanel mogen de leerlingen hun ervaringen delen en laten horen wat ze van de wereldtijdlessen vinden. Suijkerbuijk: "De leerlingen voelen zich over het algemeen goed en we praten regelmatig over de lessen. We vragen hen wat ze missen, wat ze juist leuk vinden en of ze nog verdere feedback hebben. Natuurlijk is het altijd moeilijk om echt te kunnen meten of we onze doelen bereiken met zo'n project. Maar ik zie wel degelijk dat de verrijkingen onze leerlingen iets brengen."